

Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hó
1-én és 15-én.
Egyes példány nem kapható.
Előfizetési ár fél évre 5 kor.
Előfizetni csak fél évenként lehet.

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTÖZSDE-TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESÍTŐJE.

KIADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:
HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Eötvös-utca 5. sz.
hová az előfizetési összegek, valamint
a kéziratok küldendők.
Előfizetési ár fél évre 5 kor.
Kéziratok nem lesznek visszaadva.

TARTALOM: Szivar- és szivarka-export-részvénytársaság. — i—r. — Vegyes hírek.

Szivar- és szivarka-export-részvénytársaság.

Bécsből a következő levelet kaptuk:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Néhány héttel ezelőtt b. lapjának egy száma véletlenül kezembe került, melyből értesültem, hogy Magyarországon egy szivar- és szivarka-kiviteli részvénytársaság létezik s ez érdeklődésemet felcsigázta. Én, mint nyugalmazott császári dohányjövédéki hivatalnok, ismertem ugy az osztrák, mint a magyar dohányjövédéket, de ezen részvénytársaság létezéséről fogalmam sem volt. Kérdezősködtem tehát utána s megtudtam, hogy három budapesti dohánygyár a m. k. dohányjövédékkel egyesülve alapította ezen részvénytársaságot, mely a jövedék által készített szivarok és cigaretták exportálásával foglalkoznék. Megtudtam továbbá, hogy a m. k. dohányjövédék ezen részvénytársaság legmesszebbmenő igényeit annyiban is kielégíti, amennyiben ugy a minőség, mint ár tekintetében a legmesszebbmenő kedvezményeket nyújtja, hogy minden konkurenciával felvehesse a versenyt. Emellett a jövedék ama szempontból indul ki, hogy feliben részese a vállalatnak s nem tekinti, hogy ezen privát kereskedőknek igenis jól esik, ha a jövedék mentül többet nyer, miután ekkor ők is nagy nyereségben vannak.

A voltaképeni ok, a miért a szerződést megkötötték, valószínűleg az, hogy a jövedék fél milliónyi lefektetett tőkéje után magas kamatot huz. Nem vették tekintetbe, hogy ez a nyereség bizonyos körülmények között nagy veszteséget jelent az államháztartásra nézve.

Ha már az exportálás egyáltalában lehetséges, ugy sokkal rentábilisabb lenne, ha azzal maga a jövedék foglalkoznék, a helyett, hogy átadják egy részvénytársaságnak, mely semmi egyebet nem tesz, csak azt a mit a jövedék tenne, t. i. a külföldön ügynököket tart és kommisszionáriusokat biz meg az eladással. Minek „gründol” tehát a jövedék egy ilyen részvénytársaságot, ez megfelfejtellen előttem.

Maradtam tisztelettel az ön híve
X. Y.

* * *

Mi magunk sem értjük, hogy mire való egy részvénytársaság közbenjárása a dohánytermékek külföldi értékesítéséhez, hisz a bevásárlást, tehát az importot az állam a saját embereivel végezteti s így az exportot is elvégeztethetné. Lapunk fennállása óta mindig igen rokonszen-

veztünk a jövedék áruinak exportjával. Most ugy hisszük, hogy az általunk felkarolt eszme más faktoroknak szolgál majd javára. Még a morális eredmény is elmarad, mert a részvénytársaság mindig a saját érdeméül fogja felróni, ha kifünő minőségű szivarjaink s cigarettáink a külföldön aránylag olcsó pénzen elkelnek.

A régi, körülbelül 100 éves osztrák dohányjövédék nem engedte még meg magának ama luxust, hogy részvénytársaságot alapítson a czélből, hogy áruit a külföldre exportálhassa. Mindamellett már 25 év előtt árulták szivarjaikat a külföldön. Egész Németországban ismerik az osztrák Trabuccot, Britannikát, Cubát, Virginiat s ugyanegy árban árusítják, mint Ausztriában, ámbátor valamivel nagyobb provisiót adnak az elárúsításért. Kettős czélt érnek el ezzel: először, óriási reklámot az osztrák jövedékek s a forgalmon, ha nem is óriási, igen sokat nyernek. Mindezt nem éri el a magyar dohányjövédék. Itt azt érik el, hogy egyes pénzemberek néhány fillérük után, melyet ebbe a „grázler vállalatba” fektettek, magas perzentet, azaz osztalékot zsebelnek be és hogy egyes hivatalnokokat hivatalos működésüktől egyenesen elvonnak, pedig ezt az állam megfizeti, amennyiben csodálatosképen ezen részvénytársaság igazgatóságában és felügyelő-bizottságában benn vannak.

Lapunk alapításakor két czél lebegett szemünk előtt. Az egyik a nagy- és kisárusok érdekeinek megvédése, a másik dohánymonopoliumunk felvirágoztatása. S íme látjuk, hogy propagandánknak az exportot illetőleg volt eredménye, de oly módon, a mint azt nem kívántuk. Célunk volt, hogy a külföldön megismerjék a magyar dohánygyártmányokat, melyek a magyar dohányjövédék kifünő vezetői szorgalmas és szakismerettel bíró munkájának gyümölcse. Azt akartuk, hogy a külföldön a magyar Virginia, magyar Britannika, magyar Trabucco dicséretét zengjék s e helyett a m. k. pénzügyminiszterium belement abba, hogy olyan szivarokat s cigarettákat készített, a minőket ezen magánemberek kívánnak. Mellékesen megjegyezve, még kérdés, vajjon a magyar dohányjövédék nem lesz-e egy tapasztalattal gazdagabb s rövid időn belül nem lesz-e kénytelen az ujjonnan, direkt e czélra beszerzett gépeken s anyagon bármí áron tudadni, hisz már most is tudjuk, hogy a szállított áruk majd nagyon kemények, majd puhák, majd erősek, majd meg nagyon gyengéek s az alak sem felel meg mindig. Ez természetes is, hisz a munkásokat erre külön

kell betanítani, a mi sok pénzt és idő rabol. Ki fizeti meg ezt?

Ha a mi szivarunk, cigarettánk külföldön nem izlik, hagyjunk fel az exporttal általában. Ilyen dologhoz, a mi most történik, a világ egy monopoliuma sem nyulna, mert azt csak belátják, hogy nem kicsiség új fajtaikat készítettetni, azokat koronkint megváltoztatni s a mellett az ügyek vezetését másokra bizni. Azon fajláknál, melyek a rendes árjegyzékben vannak, mindig könnyen ki tudják számítani az elérhető hasznot. Így van ez az export-árumál is, kiszámítható ez? Lapunk szaklap s ezért objektívekben maradjunk s elhallgatunk oly dolgokat, melyek voltaképen a tárgyhoz tartoznak, jelen pillanatban azonban érinteni nem kívánjuk.

Célunk tévedésekről, melyek lehetők, az illetékes köröket felvilágosítani, s ezért megköveteljük, hogy meghallgassanak vagy megezőfoljanak. Mi a magunk részéről, a kik csak e dolgot magát s nem személyeket érintünk, ezen dolgot veszélyesnek tartjuk. Veszélyes a kincstár, veszélyes a jövedékre s végre veszélyes a dohánytermékek nézve is, melyeket a belföldön fogyasztanak. Részben kifejtettük nézetünket. Megengedhetők tartanók a dolgot, ha egy részvénytársaság alakulna 15—20 millió korona alapítókéval, mely aztán a külföldet elárasztaná utazóival, reklámjával, hogy aztán a külföldön nagy kockázat mellett kedvelté tenné a magyar dohányjövédék produktumait. Ahhoz azonban nem kell valami nagy mersz, hogy pár százezer forinttal részvénytársaság alakul e czélra, mely minden esetben csak nyerhet, mert veszítenie nem szabad, miután akkor az állam mint részvényes szintén veszítené, s ezt elhárítandó az állam ezt a részvénytársaságot kénytelen segíteni, istápolni. Ha volna egy milliónk szívesen adnók annak, a ki az állammal ezt az üzletet nem csinálná meg!

—i—r. Bécs városáról folyton azt hangoztatják, hogy gazdasági és más egyéb tekintetekben visszafelé fejlődik, a kereskedelem pang stb.

És ez a teljesen enervált város mégis minden tekintetben fölnk kerül. Most pl. az osztrák dohányárusok összessége egyesületté alakult s a szervező-bizottság jelentése máris igen okos dolgokat hozott napfényre.

Nálunk, ha valaki anyagilag tönkre megy, végső menedékeképen dohányárudat nyit, lett légyen az azelőtt gabonaügynök, avagy asztalosmester. Utolsó filléréivel egy dohányárudába vonul, ahol aztán természetesen minden szakismeret nélkül nem boldogulhat. Így jár nálunk legalább 80% a dohányárusoknak. Mikor már majdnem teljesen nyakára hágott a maradék

pár száz forintnak, azon gondolkozik, minő mellékzikket vezethetne be üzletében. Így kerül aztán a kirakatba az a tömötlen sok anizskártya, szivarkahüvely, szivarszipka, norinbergi áru stb. Azok, akik ezen mellékzikket a dohányárusoknak átadják, óriási hasznot húznak és a dohányárust mintegy boldoggá teszik, hogy mereg drágán egyáltalában átadják az árut. Vesznek még aztán a trafikba eláruló leányt, kinek szintén semmi fogalma ezen üzletágról s csak azért megy dohányárudába elárulónőnek, mert azt hiszi, hogy így talán könnyebben megy férjhez.

Nos, hát ezen állapot lehetetlenségét az osztrák dohányárusok belátták. Igaz, hogy nálunk is belátják, de tenni a saját érdekükben lusták. Ugy gondolkoznak, hogy kaparja ki nekünk a sült gesztenyét más, mi meg csak meg sem hámozzuk, csak megesszük. Édes jó hőlyeim és uraim, így nem lehet boldogulni! Vegyünk példát a sokat tudott Ausztrián, hisz egész dohánymonopoliumnak úgy is Ausztria kreatúraja!

Azok tehát legelőször is fogyasztási szövetkezetet létesítenek, a hol a dohányárusok kötelesek lesznek összes mellékzikküket beszerezni. Ez a fogyasztási szövetkezet mindenestire igen olcsón jut majd pl. a szivarka-hüvelyekhez, mert az a cigarettahüvelykészítő először is örülni fog annak, hogy ő szállíthatja az összes dohányárusok részére a hüvelyt, továbbá a nagy quantum igen olcsó bevásárlási árat involvál, így tehát az árusok mindenestire jól járnak, nem lévén ráutalva a gyárosra, a ki igen gyakran a lehető legszemtelenebbül utasítja el a dohányárus vevőt, azt mondván neki, hogy neki, a gyárosnak, nincs szüksége az árusra, mert a publikum úgy is kéri a gyártmányát, megkapja majd egy másiktól. Most azt azonban egyes gyártmányokat a dohányárusok fogyasztó szövetkezete egyszerűen bojkottál s akkor Ausztria egyetlen dohányárudájában nem lesz kapható. Ez pedig nagy sor!

A fogyasztó szövetkezet ismerni fogja a jobb mellékzikket s nem fogja engedni, hogy egy szegény dohányárus utolsó illérett ezer meg ezer anizskártyába ölje, azzal töltse meg kirakatát, ajtaját, ablakát, összes szekrényeit. Mert sok függ ám a dohányáruda környékétől, attól függ aztán a mellékzikk is. Egy helyen pl. nürnbergi áruk kelnek, más helyen csak külföldi lapok, a harmadik helyen dohányzószerek, pipák, szipkák stb., minden körülmények között azonban annyi bizonyos, hogy jó árut és olcsón fognak kapni, miáltal természetesen a haszon is nagyobb lesz, a fogyasztó is jobban jár.

A második a mit létesítenek egy elárulónői iskolát s elhelyező irodát, mely a szövetkezet irodájában lesz. A jövőben szegény lányt tehát egész szépen kombinációba veheti, mint pályát ezt is, mert itt teljesen szakszerűen kiképezik és el is helyezik.

Az elárulónő a jövőben tisztában lesz azon áruval, a mit elad és nem ad majd Britanniaszivar helyett Trabuccot vagy fordítva és teljesen szakszerű felvilágosítást tud majd adni a vevőknek. Ez aztán nagy kihatással lesz a forgalomra s megint csak az árus és fogyasztó publikum jár jól vele. A helykeresés ma oly bajos, de nem lesz az a jövőben, a mikor a dohányárus 15—20 jelentkező (szakszerűen képzett) között választhat.

Az után létesítenek egy intézményt, melyre legelőször kellett volna reflektálnom, mely az árusokat öregségükre, betegség esetére némiképp biztosítja. A dohányárus tudniillik olyan öreg, kinek betegséggel, agkorával, munkaképtelenségével senki sem törődik, — ő maga sem. Nos, Bécsben már kezd felnyílni a szemük. Létesítenek betegpénztárt, segélyegyletet, sok olcsó kölcsönt kaphatnak s végül nyugdíjalapot. A segélyegylet, melyben persze a vagyonához mért összeget a legolcsóbb kamat mellett kaphat minden dohányárus. Ebből beszerezheti összes mellékzikkét és ha kamatot is fizet, még mindig olcsóbban jön ki ezzel, mint mi itt Magyarországon, a hol a gyáros olyan árat diktál, a minőt csak akar. A nyugdíjalap jogosultsága pedig világos, lévén a dohányárus csak ideiglenes megbízott, a kitől épen a legszükségesebb pillanatban, tán öregségére, bármí csekélységért, szabálytalanságért áruadját elvehetik, mit csináljon ez a szegény, öreg árus, ki már új üzletbe nem kezdhet, hisz belelőtte összes pénzét, idejét, ifjúságát a dohányárudába. Most

hát lesz legalább egy kevés nyugdíja, a melyből szerényen bár, de öregségére valahogy mégis megélhet. S ez nagyon megnyugtató tudat Ausztriában, tehát határozottan jó üzlet lesz a dohányáruda, de miért, azért, mert maguk az árusok segítenek önmagukon. Az állam a kezükbe adott valamit e szavakkal: „Ha tudsz, élj meg ebből!” Nos, hát ők megpróbálják és sikerülni is fog nekik. De nálunk nem találkozik az ember egyébbel, mint indolenciával és lustasággal, ez a két tulajdonság pedig a megélhetést két legnagyobb ellensége. Elélmének és szerénynek kell lenni s a világ megnyílik mindenki számára. A ki gondolkozik és dolgozik, éhen nem halhat meg nálunk sem.

Üdvözöljük az ausztriaiakat eszméjükért és sok sikert kívánunk nekik. Megérdemlik.

Vegyes hírek.

A temesvári dohánygyár igazgatója, Schwartz Adolf, március 11-ikén, 56 éves korában meghalt. A megboldogult 14 év óta volt igazgató, s ő felsége mult év október havában királyi tanácsossá nevezte ki. Valóban nagy kár a dohányjövődékre, hogy rövid idő alatt három igazgatót, Hadházyt, Kazayt és Schwartzot vesztette el. Ezek nagyon nehezen pótolható veszteségek.

A dohány pácólása. Csofalatos növény ez a nicotiana tabacum. Az ember a nap majdnem minden órájában élvezi, talán egyike a legelterjedtebb cikkeknek és a mai vegyszerek mégis, mint sphynxre néznek reá, miután a dohány vegytana még mindig ismeretlen s csak a topogatódszókig jutottak legkiválóbb vegyszereink is. A dohány nicotintartalmának meghatározása is még csecsemőkorát éli. Négy-öt legkiválóbb vegyész nicotinmeghatározása négy-öt eredményt mutat. Képzeltetjük tehát, hogy a dohány bomlási procezzusa még ismeretlenebb valami. A dohány azzal pácólva, amivel az angolok szagosítják, egyszerűen veszélyeztetik az egészséget, mert az angolok először kilugozzák s azután pácólják tincturájukkal, úgy, hogy a dohány hajszálcsovecskéi megtelnek ezzel a glicerin-vegyülettel és már most zárt helyen korhad, nyílt helyen pedig rothadás áll be. Ezen vegyi procezzusok a dohányban bizonyos melléktermékeket tesznek szabaddá, így a fent írt esetben ammoniakot, mely egyenesen veszélyes az emberi egészségre. Nálunk most azon fáradsnak, hogy a dohányt oly tincturával pácólják, melynek mellékterméke teljesen veszélytelen s így aztán elérjük majd, hogy magyar dohányunk elveszíti maró fűzét, teljesen élvezhető, illatos és főképp nem lesz egészségrontó.

Osztrák dohányárusok szövetsége. A magy. kir. dohány-nagyárusok orsz. szövetségének mintájára most Ausztriában is alakult egy szövetség, melyben azonban az összes dohányárusok (nagy és kis) benne lesznek. A központi bizottság most küldi szét a prospektust, melyből a következő pontokat vesszük át: az összes dohányárusok egyesülése, fogyasztási szövetkezetek létesítése, melyben az összes mellékzikket lehet olcsó áron adni, miáltal lehetővé tétetnek, hogy a dohányárusok a mellékzikkiken nyerjenek valamit (ezt nálunk is be kellene hozni), rokkant- és nyugdíj-pénztár, előleg- és betegsegélyző-alap, végül pedig elhelyező-intézet és iskola elárulónők részére.

A hölgy cigaretták forgalma, mint illetékes helyről értesítenek, mindez ideig még nem csappant meg észrevehetőleg. A cigarettákon semmiféle változtatás mostanában nem történt és így az esetleges forgalom-csökkenés egész másnak tulajdonítandó, t. i. valószínűleg egyik vagy másik gyár rossz rénoméja, mely, legyen bárminő jó is a gyártmány maga, a közönség részéről csakis visszautasítással találkozhat.

Hirdetmény.

Ezennel közhírem tétetik, hogy a **Magy. Kir. Szabadalmazott Osztályorsjáték (XIII. sorsjáték) 6. osztályának húzásai folyó évi március hó 23-tól április hó 20-ig** tartatnak meg, még pedig a következő napokon:

Március 23., 24., 26., 28., 29., 30., 31. Április 2., 5., 6., 7., 8., 9., 2., 13., 16., 20.

A húzások mindig délelőtt 9 órakor kezdődnek és a **magyar királyi ellenőrző hatóság és királyi közjegyző** jelenlétében nyilvánosan történnek a **Magyar Királyi Szabadalmazott Osztályorsjáték húzásitermében (IV., Eskü-tér, bejárat a Dunavetőről).** A sorsjegyeknek a 6. osztályra való megújítása a játékvég szerint minden igényt kielégítő elvételének terhe alatt **1904. évi március hó 16-ig** eszközözendő.

Budapest, 1904. évi március hó 6-án.
Magyar Királyi Szabadalmazott Osztály sorsjáték igazgatósága:
LÓNYAY. HAZAY.

MAGYAR JELZÁLOG-HITELBANK. HIRDETÉNY.

A Magyar Jelzalog-Hitelbank t. c. részvényesei az 1904. évi március hó 17-ik napján déli 12 óráig a bank helyiségében (V., Nádor-utca 7. sz.) tartandó

XXXV-ik rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívotnak.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottságjelölése az 1903. életről.
2. Az 1903. évi mérleg megállapítása és a felmentvény megadása.
3. Határozathozatal a tiszta nyereség hovaforrására.
4. Választás a felügyelő-bizottságra.

A részvények letelehetik.

Budapest: a bank főpénztáránál (V., Nádor-utca 7. sz.) és a magyar Leszámlító és Pénzügybanknál.

Bécsben: az Union Banknál;

Párisban: a „Société Générale pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie en France” című banknál.

Az igazgatóság.

Alapszabályok kivonata:

23. §. 30 részvény tulajdonosa 1 szavazatra jogosult.
24. §. Részvényesek, kik szavazóigazgatók című alkarnak, kötelesek a közgyűlésre összehívás előtt legalább 8 nappal részvényeiket térítvény mellett letételezni. A letételezés a részvényesek nem voltának is. — Azoknak, kik szavazóigazgatók, az igazgatók és az utánaők jár szavazatok számának megjelölésével előtérrel igazgató-jegyek adtak ki. A részvényesek a részvényes sorrendben és pedig a Magyar Jelzalog-Hitelbanknál egy, minden egyéb letételező két példányban helyezendők. A letételezés a részvényesekről térítvény nyert és a részvények annak idején a közgyűlés megtartása után, csakis ezen térítvény visszaadása mellett fognak mek kiszolgáltatni.

Az 1903. évi mérleg és jelentés **1904. évi március hó 9-től** kezdve a t. c. részvényesek rendelkezésére áll.

(Ütánnomás nem díjazatik.)

Budapesti Közuti Vaspálya Társaság.

Hirdetmény.

A budapesti közuti vaspályatársaság XXXIX. rendes közgyűlése

folyó évi március hó 24 délután 3/4 órakor a társulat saját épületében Budapestben V. kerület. Lipót-kört 22. szám alatt fog megtartatni.

NAPIREND:

1. Határozat az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelöléséről az 1903. évi társasági mérlegnek és mérlegnek az 1903. évi mérleg megállapítása és a felmentvény megadása és az alapszabályok módosításáról.
2. Több részvényes indítványai: a) a társasági alapszabályok 16., 20., 27. és 40. §-ának módosítása, esetleg a 13. §. módosítása, b) a Budapesti helyi érdekű vasutak, a Budapest-villamos közuti vasút részvény-társaságoktat a Budapesti közuti vaspályatársaságba való beolvasztása tárgyában.
3. A felügyelőbizottság kiértesítése.
4. A választmányi megválasztása.

Szavazati jogot annak a társaság közgyűlésében (Alapszabályok 16. és 20. §-a) egyaránt a társaság részvényeire a illetőleg díjazott egyet, ha legalább 4 nappal a közgyűlés előtt az igazgatóságnak letételezték a részvényeiket az illető részvényre vagy díjazott egyet, ha legalább 4 nappal a közgyűlés előtt a részvényesek részvényeiket a részvényesek részvényeikkel együtt, beleértve a folyó évi május hó 1-én lejártok is, szám és névjegyzék kíséretében beárógió folyó évi március hó 23-ától kezdve (Budapestben, V. ker., Lipót-kört 22. sz.) délelőtt 9—12 óra között térítvény nyert letételezték a részvényesek, hoi a szavazati igazolványokkal egyidejűleg az előterjesztendő száma és mérleg, valamint a felügyelőbizottság jelentése is átvehető lesz.

A letételezés szükséges nyomtatványok a társaság pénzügyi szakosztályában díjmentesen kaphatók.

Budapestben, 1904. évi március hó 7-én.

Az igazgatóság.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK-GROSS- UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS.)

INHALT: Zigarren- und Zigaretten-Export-Aktien-Gesellschaft. — Vermischte Nachrichten.

Zigarren- u. Zigaretten-Export-Aktien-Gesellschaft.

Folgendes Schreiben ist uns aus Wien zugekommen:

Gehrter Herr Redakteur.

Vor einigen Wochen ist mir durch Zufall Ihr geschätztes Fachblatt zugekommen, in welchem ich einen Artikel über eine in Ungarn bestehende Zigarren- u. Zigaretten-Export-Aktien-Gesellschaft gefunden hatte, der mich ausserordentlich interessirte. Da ich, ein pensionirter Beamter bis vor wenigen Jahren, von Allem Kenntniss hatte, was sowohl das österreichische, wie das ungarische Tabak-Monopol betrifft, die Existenz einer solchen Aktien-Gesellschaft aber nicht kannte, erkundigte ich mich hierüber und erfuhr, dass drei Budapester Tabakfirmen in Gemeinschaft mit der k. u. Tabak-Regie eine Aktien-Gesellschaft begründet haben, welche sich mit dem Exporte der durch die Regie erzeugten Zigarren und Zigaretten befassen soll. Ich erfuhr ferner, dass die kön. ung. Tabak-Regie den weitgehendsten Wünschen dieser Aktien-Gesellschaft insoferne Rechnung trägt, als sie sowohl die Qualität der zu liefernden Erzeugnisse, wie auch in Hinsicht der Preise, auf eine unter allen Umständen möglich zu machende Konkurrenz Rücksicht nimmt. Dabei scheint die kön. ung. Tabak-Regie von dem Standpunkte auszugehen, dass sie selber zur Hälfte Mitbesitzerin dieser Aktien-Gesellschaft ist, indess sie gar nicht zu beachten scheint, dass es der anderen Hälfte nämlich den Privatkauflenten ganz recht sein kann, wenn die Tabak-Regie je mehr verdient, zumal auch ihre Hälfte dadurch natürlich immer grösser wird.

Der falsche Standpunkt, von dem man nämlich ausgeht, dass das Finanz-Aerar für seine halbe Million Einlage eine riesige Verzinsung erlangt, scheint eben die Lockspeise zu sein, weshalb man den Vertrag eingegangen ist. Man scheint gar nicht daran zu denken, dass dieser Gewinnst unter Umständen einen grossen Verlust zu Lasten des Staatsschatzes bedeuten kann.

Was schliesslich die Idee selber anbelangt, Zigarren und Zigaretten aus Ungarn zu exportiren, so ist sie ja, im Falle ein Export überhaupt möglich ist, doch weit eher, besser und rentabler, durch die Tabak-Regie selber durchzuführen, als durch die Aktien-Gesellschaft, die dabei nichts anderes thut, als die Tabak-Regie thäte, nämlich, im Auslande Agenten anzustellen und Kommissionäre mit dem Verkaufe zu betrauen. Wozu also die Tabak-Regie einer Aktien-Gesellschaft beiträgt und diese auf Staatskosten spekuliren lässt, das ist mir unerfindlich.

Ich habe die Ehre mich zu zeichnen als Ihr sehr ergebener

X. V.

Auch uns ist es unerfindlich, wozu man die Vermittlung einer Aktien-Gesellschaft zu dem Vertriebe der kön. ung. Tabak-Produkte benöthigt, nachdem man doch ebenso, wie man den Einkauf des Import-Tabakes durch Vertreter im Auslande besorgen lässt, auch umgekehrt den Verkauf in derselben Weise bewerkstelligen könnte. Wir unsererseits sind für den Export unserer Tabak-Produkte, seit dem Bestande unseres Blattes immer warm eingetreten, weil wir überzeugt waren, dass ein solcher möglich ist. Nun fürchten wir jedoch, dass die aufgegriffene Idee, für die wir Propaganda gemacht, ganz anderen Faktoren zu Gute kommen wird, als dem Staatsschatze und dass selbst der moralische Erfolg ausbleiben wird, indem die hier etablierte Aktien-Gesellschaft es als ihr Verdienst anrechnet, wenn unsere Zigarren und Zigaretten, die in ausgezeichnete Qualität geliefert werden, im Auslande zu ver-

hältnismässig geringen Spottpreisen grossen Absatz finden sollten.

Das alte hundertjährige Tabak-Monopol Österreichs hat sich bisher den Luxus, Aktien-Gesellschaften zum Vertriebe ihrer Tabakprodukte zu gründen, nicht erlaubt. Gleichwohl trachtete man auch dort schon vor einem Viertel Jahrhundert einen Absatz der Regie-Zigarren im Auslande zu ermöglichen. In ganz Deutschland kennt man die österreichische Trabuco, Britanica, Cuba, Virginia, sowie die österr. Rauchtabelle und verkauft sie zum selben Preise wie im Lande selbst, wenn auch für den Verkauf eine verhältnismässig höhere Provision bezahlt wird. Es wird dadurch Zweierlei erreicht. Erstens eine riesige Reklame für die österr. Regie-Zigarren und zweitens ein Absatz, an welchem, wenn er auch nicht sehr bedeutend ist, gleichwohl sehr viel verdient wird. Keines von diesen beiden Vortheilen kommt der ungarischen Tabak-Regie zu Statten. Hier wird nur erreicht, dass einige Geldmänner für die paar Groschen, die sie in dieses „Greisler-Unternehmen“ investiren, immense hohe Zinsen, beziehungsweise Dividenden einheimen werden und dass einige Beamte ihrer amtlichen Thätigkeit, welche Letztere der Staat bezahlt, dadurch entzogen werden, indem sie sonderbarerweise sich in der Verwaltung dieser Aktien-Gesellschaft befinden. Wir haben bei Gründung unseres Blattes zwei Ziele vor Augen gehabt und dieselben unentwegt verfolgt. Das Eine bestand in der Vertretung der Interessen des Gross- und Kleinverschleisses, das Andere unser Tabak-Monopol nach jeder Richtung hin zu heben. Und da sehen wir zu unserem Bedauern, dass unsere Propaganda in Hinsicht des Exportes wohl ausgeführt, jedoch in einem Sinne betrieben wird, die unserer Absicht widerspricht. Wir hatten gewünscht, dass man die mitunter ausgezeichneten Erzeugnisse der ungarischen Zigarren und Zigarettenfabriken im Auslande kennen lernt, dass man die Frucht saurer Arbeit, welche unter der Leitung sehr vieler tüchtiger und strebsamer Beamten der kön. ung. Tabak-Regie entsteht, überall anerkennt, dass man von einer ungarischen Virginia, einer ungarischen Britanica oder einer ungarischen Cuba im Auslande lobend sprechen soll und statt dem lässt sich das kön. ung. Finanzministerium darauf ein, Zigarren und Zigaretten zu erzeugen nach Vorschrift einiger Privatleute. Nebenbei gesagt ist es auch sehr fraglich, ob diese Experimente gelingen werden und ob der ungarische Staat nicht abermals um eine Erfahrung reicher, in kurzer Zeit solche Neuanschaffungen an Maschinen und Materialien wird besitzigen müssen, für die sie keine Verwendung finden wird. Haben wir es doch bereits schon jetzt vernommen, dass die gelieferten Zigarren und Zigaretten bald zu fest, bald zu leicht gewickelt, bald zu leicht, bald zu stark sind und dass auch die Formen nicht recht entsprechen. Wir finden dies nur sehr natürlich, zumal bekanntlich doch die Arbeiter jeweilig zu jeder Sorte separat abgerechnet werden müssen, was sehr viel Zeit und Geld kostet.

Wer bezahlt das?

Können unsere Zigarren, Zigaretten und Tabake im Auslande nicht Eingang finden, so unterlasse man den Export überhaupt. Zu jener Manipulation, wie sie gegenwärtig geübt wird, würde sich kein einziges Staats-Monopol hergeben. Denn man wird zugeben, dass es keine Kleinigkeit ist neue Sorten anzufertigen, dieselben jeweilig zu ändern und sich dabei auf die Wirthschaft Anderer verlassen zu müssen. Bei den bestehenden Sorten, welche im Verschleisskataloge enthalten sind, wird man jeden Augenblick den Nutzen, den eine oder die andere Sorte bringt, berechnen können. Ist dies auch bei der Export-Waare der Fall, lässt sich das berechnen?

Das Sprachrohr, welches unser Fachblatt eigentlich ist, es ist allerdings nur für die interessirten Kreise bestimmt und darum sprechen wir auch nur sachlich und enthalten uns solche Dinge zu berühren, welche, obgleich sie mit dem Wesen der Sache sehr eng zusammenhängen, vor der Hand von uns mit Still-schweigen übergangen werden sollen. Unser Zweck ist es auf Irrthümer, die endlich möglich sind, aufmerksam zu machen und darum beanspruchen wir auch gehört, eventuell widerlegt zu werden. Wir, für unseren Theil, die wir lediglich die Sache und keine Personen vor Augen haben, halten diese Sache für schädlich. Sie wirkt schädlich für den Staatsschatz, schädlich für das Tabak-Monopol nach jeder Richtung hin, schädlich aber auch für jene Tabakprodukte, die im Inlande konsumirt werden. Zum Theil haben wir dies bereits erörtert. Wir liessen es angehen, wenn sich eine Aktien-Gesellschaft mit einer Einlage von 15—20 Millionen Kronen zu dem Zwecke des Exportes von Zigarren, Tabak und Zigaretten gründete und wenn diese Aktien-Gesellschaft einem Risiko ausgesetzt, das Ausland durch besoldete Reisende bereisen liesse, Geld für Reklame und dergleichen riskiren würde, um im grossen Massstabe im Auslande ein Geschäft zu ermöglichen.

Allein, viel kaufmännischer Unternehmungsgeist, das heisst, viel Courage gehört wahrlich nicht dazu, mit einigen Hunderttausend Gulden eine Aktien-Gesellschaft zu gründen, die in je em Falle nur verdienen kann, denn verlieren darf sie ja nichts, sonst verliert ja der Staat als Aktionär ebenfalls und um dies zu verhüten, muss der Staat die Aktien-Gesellschaft unterstützen. Besässen wir eine Million, wir würden sie gerne Demjenigen geben, der ein solches Geschäft mit dem Staate nicht machen möchte!

Vermischte Nachrichten.

Ein Tabaktrafikanten-Verein in Oesterreich.

In Wien hat sich kürzlich ein Verein der Tabak-Kleinverschleisser konstituirte, dessen Tendenz in Folgendem besteht:

1. Errichtet der Verein ein Konsum-Verein, der sämtliche Nebenartikel, wie z. B. Zigarrenpapierspitzen, Zündhölzer, Pfeifen und Pfeifenröhre und dgl. unter seinen Mitgliedern in der Weise abgeben wird, dass jeder Verschleisser diese Artikel zum Einkaufspreise ausgefolgt erhält. Nachdem dieser Konsum-Verein natürlich grosse Quantitäten kaufen wird, so ist es nur natürlich, dass die Preise derselben so wohlfeil als nur irgend möglich gestellt werden.

2. Soll eine Stellenvermittlung für die in den Trafiken beschäftigten Ladenmädchen, Kommiss und Rechnungsführer errichtet werden, und zwar: sollen dem Gross- und Kleintrafikanten jene Personen beschafft werden, die sie benöthigen.

3. Errichtet der Verein eine Schule für Verschleisserinnen, Verschleisser, Kommiss und Buchhalter, kurz für sämtliche nothwendigen Personen, welche der Verschleiss bedarf. Diese Idee ist gar nicht übel und dürfte sich ausserordentlich erspriesslich bewähren. Wir selber haben über dieses Thema schon sehr oft unsere Meinung dahin abgegeben, dass auch bei uns in irgend einer Weise denjenigen Personen, welche sich dem Verschleisse widmen, irgendwelche Belehrung zu Theil werde, sei es auch nur dass sie eine Zeit lang in grösseren Geschäften lernen oder aus gedruckten Instruktionen des Wissens das Nöthigste erfahren. Wir befürchten nur das Eine, dass auch in Wien dieselbe Indolenz jene praktische Bestrebungen verhindern dürfte, welche auch bei uns bisher schon so viel Schaden angerichtet hat.

Alapított 1856.

A Pojatzi-féle gyújtó a legjobb!

Számos év óta Magyarországon legjobban be van vezetve és mindenütt kapható!

Fl. Pojatzi & Comp.

cs. és kir. szab. gyufagyárak

DEUTSCH-LANDSBERG.

Vidéki megrendelések közvetlenül Deutsch-Landsbergbe intézendők.

A világ egyedüli gyufagyára, amely az 1900. évi párisi világkiállításon két első díjjal lett kitüntetve, u. m. :
XIV. csoport (Vegyipar.) „Grand Prix“ (legmagasabb kitüntetés). XVII. csoport (Kivitel.) Arany érem.

Főraktár kizárólag Budapest részére :

DARVAS S. és TÁRSA, V., Hold-utca 9. sz.

A világ
legismertebb és
legrégebb gyárt-
mánya!

Minden kis- és nagyüz-
sében, valamint nagyke-
reskedésekben kapható.

Ältestes
renomirtes Fabrikat
der Welt!

Zu haben in allen Klein-
und Grosstrafiken und
Grosshandlungen.

Feltűnő ujdonság.

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a do-
hányzó egyszer veszi és többé
mást nem szihat

legjobb valódi francia

szivarkapapir és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Goldzieher Gézánál

Budapest, V., Sas-utca 29. szám.